

grafiti

графіті

В. Олександр
ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

ЛЮБОВИЖ

Антиутопія

Харків
«ФОЛІО»
2014

Льодове нашествя

Усі чекали глобального потепління, а тут раптом почалося це... Зими ставали все довгими, а люди злішими, аж поки всі ми не дійшли крайньої межі, стали над прірвою самознищення і зрозуміли, що треба просто набратися терпіння і якось жити далі. За кілька років ми вже й забули, що таке сонячне тепло. Навіть відносно теплішої пори, з травня по вересень, усе навкруги огортав густий туман і мряка. Сонце було все тим же, але його проміння зовсім не гріло, і ніхто не міг пояснити, чому.

Відомий у нас завдяки своєму українському корінню професор із Гарварда Джон Любченко та ще деякі вчені стверджують, що причиною раптового похолодання якраз і є плями на Сонці, нам із Землі, для звичайного ока, невидимі. Але інші до цієї теорії ставляться скептично. Мовляв, плями тут ні до чого, бо льодовиковий період ніколи й не закінчувався, просто після відносного потепління почалося відносне похо-

лодання, й не більше. А увесь набір аномалій останніх передльодовикових років: надзвичайні морози і снігопади навіть у Південній Європі, сорокаградусна спека в Якутії, вражаючої сили із багатьма тисячами жертв землетруси на півдні Китаю, на Гаїті, у Туреччині, Японії, Ірані, як і руйнівні повені чи не по всій Північній півкулі, коли природа, здавалося, збожеволіла, — усе це стало лише передумовою кліматичних змін планетарного масштабу... Словом, у клімату просто здали нерви — кара Бога, та й годі!

Та поки яйцеголові неuki сперечалися, аналізуючи причини й наслідки, майже всю Східноєвропейську рівнину раптово почав укривати товстий шар криги — льодовиковий щит на кшталт антарктичного. Тобто підтвердилися найбільш песимістичні прогнози про те, що кінець останнього льодовикового періоду не є кінцем останньої льодовикової ери. Останній льодовиковий період закінчився близько 12 500 років тому, тоді як кінець льодовикової ери, вочевидь, ще не прийшов. І ось нове похолодання, яких впродовж льодовико-міжльодовикових циклів останнього мільйона років, імовірно, був уже не один десяток, тільки досі цьому було мало доказів.

Першими від різкого похолодання постраждали рослини, особливо це було помітно по деревах. Ми

втрапили майже всі ліси, за винятком деяких хвойних. За якихось два-три роки відсутності нормального літа звичні для нас листяні та й багато хвойних перестали розвиватися і повсихали. Найбільше чомусь шкода двохсотлітніх дубів-красенів тут у нас, на Сошенка, та й далі за Об'їзною. Молодь таких більше не побажить! Тепер на місці колишніх насаджень — понурі засніжені схили Дніпра із рідкими соснами де-не-де та ніби вкритими струпами, ще не до кінця догризеними короїдами стовбурами старих дубів.

Без парків у Києві надто порожньо, багато пустот, незаповненого простору, стало якось зовсім незаптишно, місцями до оскомини. Нещодавно проганяли з Міхою через Позняки, повз те місце, де колись був молодий парк із кіоском «Торти» у центрі. Згадалося, як гуляли там учотирьох після моєї першої натівської ротації. Пам'ятне фото того дня: я, Міха, Іра — веселі, усміхнені, й Оленка у колисці. Десь іще донедавна ця фотка стояла у мене над журналами. Міха з Ірою тоді мешкали неподалік, на Срібнокільській. Тепер на місці того парку — рівний вимерзлий плац, може, навіть ковзанка — діти ковзають на пластикових дошках, хоча кіоск «Торти» якимсь дивом зберігся.

Кущі, квіти і навіть бур'яни — усе це також вимерзло ще у перші роки. Птахи кудись полетіли і не

вернулися, частина території країни перетворилася на тундру або стала озерами, які, втім, за зиму також промерзають на всю глибину. Наші поля тепер узимку виглядають, як снігові пустелі, а влітку — як холодні сухі степи, де можуть виживати хіба що північні олені, а околиці Сум, Чернігова та Харкова стали регіонами оленярства. Майже все рослинництво перейшло у тепличне господарство, що, у свою чергу, викликало кількаразове зростання спожитої електроенергії для освітлення та обігріву теплиць.

Уже й не віриться, що у передльодовикові роки щоліта через значний надлишок електроенергії доводилося почергово зупиняти енергоблоки на атомних станціях. Після похолодання розконсервували навіть те, що вціліло від сумнозвісного Чорнобиля, і терміново будувати нові електростанції, а найбільше — вітряні. У перші роки після наступу криги було існування на межі хаосу, розрухи й голоду, але ми вистояли.

Тепер чи не кожне село має свої вітряки, і ми стали країною північних оленів, теплиць та вітряків! І хоч жорсткі нормативи щодо енергозбереження ніхто не відміняв, але дефіциту енергії останнім часом уже не спостерігається. Навіть тротуари з підігрівом у центрі великих міст стали нормою. А влітку, коли ненадов-

Зміст

Льодове нашестя	5
Київ — Одеса	23
Гляціал і льодоруби	33
Тепличне господарство і Пуху-пуху	48
Пошуки ідентичності	70
Ще кілька історій зі щасливим кінцем	98
Танці на льоду	126
Північний вітер	149
Мені приснився дощ	163
«Квест»	168
Міха і «бомбовози»	191
Читати Трубая	214
Бунт на кораблі	221
Теплий сніг	229
«Молода сила» та інші	244
Не пити кави після 6-ї вечора	263